

Monnickendam, 2 september 2025

Raadsnummer: 417-7
Zaaknummer: 18868-2025

Portefeuillehouder: Wethouder Ton van Nieuwkerk
Contact via: Financiën

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid: artikel 189 en 191 van de Gemeentewet

Aan de Raad

Onderwerp: Begroting 2026

Voorstel

De begroting 2026 vast te stellen.

Inleiding

Volgens de wens van de raad bieden wij een meerjarig sluitende begroting aan. Dit voorstel beoogt de Raad te informeren over de beschikbare beleidsopties en een voorkeursscenario voor te leggen. In het voorkeursscenario van het college is gekozen voor een belastingverlaging en het evenredig terugdraaien van de bezuiniging op het sociaal domein.

De begroting is opgesteld tegen de achtergrond van een verruimde financiële positie als gevolg van aanvullende middelen vanuit het Rijk en uitgewerkt met de voorkeurskeuze van het college van Scenario A (zie tabel voor de verschillende scenario's). Tegelijkertijd streeft het college en de Raad naar een realistisch begrotingsbeleid en transparante beleidskeuzes. In dit voorstel worden vier scenario's geschetst, waarbij het College de voorkeur geeft aan scenario A. Voorts wordt voorgesteld om de budgetten behorende bij de beheersplannen separaat via raadsbesluiten vast te stellen, volgens de eerder door de Raad gewenste procedurele lijn.

Financiële toelichting

Scenario-uitwerking

Scenario	Kenmerken	Effecten	Nadelen
Scenario A – Evenwichtige correctie	Verlaging OZB: €250.000, Terugdraaien bezuiniging sociaal domein: €250.000, Geen opname van rentelasten sporthal- lening.	Positief signaal richting inwoners. Realistische begroting zonder fictieve lasten Geen stijging OZB Woningen.	Beperkte ruimte voor overige ambities. Het opnemen van de rentelasten voor de Sporthal moet op een later moment.
Scenario B – Investeren in sporthal	Opname rentelasten sporthal-lening (€550.000),	De totale financiering van de sporthal is in de begroting opgenomen.	Geen lastenverlichting of versterking sociaal domein

Scenario C – Combinatie A en B	OZB-verlaging en versterking sociaal domein, Opname rentelasten sporthal.	Maximale inzet van beschikbare middelen, geen sluitende begroting, enkel mogelijk voor 2026 door eenmalige onttrekking aan de algemene reserve.	Forse druk op de meerjarenraming en een niet meerjarige sluitende begroting.
Scenario D – Geen inzet extra middelen	Geen verlaging OZB, geen correctie sociaal domein, Rentelasten sporthal niet opgenomen.	Solide financiële positie, Ruimte voor toekomstige beleidskeuzes.	Geen lastenverlichting voor de burger, geen reducering sociaal domein.

Tabel scenario's

	Saldo	1.247.636	1.362.729	1.133.814	1.330.443
	Verlagen OZB	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Scenario A	Verlagen bezuiniging Sociaal Domein	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
	Saldo huidige begroting	747.636	862.729	633.814	830.443
	Gebouwenbeheerplan	-464.672	-464.672	-464.672	-464.672
	Verhogen onderhoudsbudget beheerplan binnenhaven	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500
	Verhogen budget beheerplan openbare verlichting	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
	Saldo	203.464	318.557	89.642	286.271
	Saldo	1.247.636	1.362.729	1.133.814	1.330.443
	Scenario B opnemen rentelasten sporthal	-550.000	-550.000	-550.000	-550.000
Scenario B	Gebouwenbeheerplan	-464.672	-464.672	-464.672	-464.672
	Verhogen onderhoudsbudget beheerplan binnenhaven	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500
	Verhogen budget beheerplan openbare verlichting	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
	Saldo	153.464	268.557	39.642	236.271
	Saldo	1.247.636	1.362.729	1.133.814	1.330.443
	Verlagen OZB	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Scenario C	Verlagen bezuiniging Sociaal Domein	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
	Scenario B opnemen rentelasten sporthal	-550.000	-550.000	-550.000	-550.000
	Gebouwenbeheerplan	-464.672	-464.672	-464.672	-464.672
	Verhogen onderhoudsbudget beheerplan binnenhaven	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500
	Verhogen budget beheerplan openbare verlichting	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
	Saldo	-346.536	-231.443	-460.358	-263.729
	Saldo	1.247.636	1.362.729	1.133.814	1.330.443
	Gebouwenbeheerplan	-464.672	-464.672	-464.672	-464.672
Scenario D	Verhogen onderhoudsbudget beheerplan binnenhaven	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500
	Verhogen budget beheerplan openbare verlichting	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
	Saldo	703.464	818.557	589.642	786.271

Realistisch begroten

De begroting is realistisch. Het College acht het wenselijk de rentelasten van de sporthal-lening pas op te nemen met ingang van het jaar waarin de lening daadwerkelijk wordt afgesloten (naar verwachting). Vervroegde opname zou leiden tot ramingen van kosten die feitelijk nog niet bestaan, hetgeen op gespannen voet staat met het streven naar een realistische begroting en de geldende financiële verordening.

Er is geen inflatie toegepast op de materiële lasten (€ 560.000,-), conform het beleid om kostenstijgingen binnen bestaande budgetten op te vangen. Dit betekent dat de organisatie bijvoorbeeld zal moeten besparen op onderhoud, inkoop of andere materiële uitgaven om binnen het beschikbare budget te blijven. Door geen inflatie toe te passen wordt actief gestreefd naar een realistische begroting, waarbij bewust ruimte ('lucht') uit de begroting wordt gehaald en de financiële kaders worden aangescherpt. Zo wordt voorkomen dat er budget wordt gereserveerd voor verwachte kostenstijgingen die mogelijk niet optreden en blijft de begroting transparant en doelmatig. Deze benadering vraagt van de organisatie dat kostenontwikkeling tijdig wordt gesignaleerd en waar nodig worden bijgestuurd.

Procedure beheersplannen

De budgetten voor gebouwenbeheer (€464.672,-), binnenhaven (€29.500,-) en openbare verlichting (€50.000,-) worden niet opgenomen in de begroting, maar afzonderlijk vastgesteld via raadsbesluit bij behandeling van de betreffende plannen. Met deze budgetten zijn echter wel in het saldo van de begroting rekening gehouden.

Incidentele middelen en onttrekking uit de algemene reserve

Om de begroting meerjarig sluitend te maken en ook realistisch te begroten (kritische blik wat er nodig is) heeft het college keuzes gemaakt. De inzet van incidentele middelen mag niet langer dan drie jaar achtereen, om die reden is er een exercitie geweest welke posten hieronder vallen. In onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt welke posten uit de algemene reserve worden onttrokken en worden de saldo's van de algemene reserve gepresenteerd.

Getallen x 1.000	2026	2027	2028	2029
Saldo reserve	16.701	16.099	16.576	17.319
Onttrekkingen in de begroting 2026				
0,22 fte Participatiewet in balans	-20	-20	-20	
Hervormingsagenda jeugd	-100	-150		
Implementatie maatwerkvoorziening WMO	-50			
Project inzake klantreizen en trainingen inzake projectmatig werken	-128			
Extra budget voor omgevingsplan	-200			
Onttrekkingen in de voorjaarsnota 2025	-246			
Onttrekkingen begroting 2025		-100	-100	
Storting in de reserve (saldo begrotingen)	142	748	863	634
Totaal na mutaties Algemene reserve	16.099	16.576	17.319	17.953

De Raad

De Raad wordt tijdens de voorbereidende vergadering gevraagd of zij (indicatief) instemt met het voorkeursscenario van het college, of een keuze wil maken uit de verschillende scenario's.

Op basis hiervan kan na de voorbereidende raad de begroting naar wens worden aangepast voor de besluitvormende raadsvergadering.

Uitvoering en planning

1. Beschikbaarheid begroting online via [Begroting 2026](#) 5 september om 10.00 uur
2. Workshop technische vragenronde 16 september
3. Uiterlijke datum schriftelijke vragen stellen 21 september
4. Voorbereidende raadsvergadering 16 oktober
5. Besluitvormende raadsvergadering 30 oktober.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):

1. Conceptraadsbesluit
2. Begroting 2026